

Sygn. akt VII U 1829/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lucyna Łaciak

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 lipca 2016 r. w Warszawie

sprawy A. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o odsetki (po rencie)

na skutek odwołania A. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 30 października 2015 r. znak:(...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującej A. G. prawo do ustawowych odsetek za okres od dnia 16 marca 2012 r. do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

A. G. w dniu 4 grudnia 2015 r. wniosła odwołanie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 30 października 2015 r., znak: (...) odmawiającej prawa do odsetek z tytułu opóźnienia wypłaty należnej jej renty za okres od dnia 1 listopada 2011 r. do dnia wypłaty. Wnioskodawczyni wskazała, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za to, że została jej wypłacona renta z opóźnieniem. (k. 2-5 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w dniu

16 grudnia 2015 r. złożył odpowiedź na odwołanie wnosząc o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy powołując się na treść art.

85 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że jego dyspozycja nie dotyczy przypadku, w którym opóźnienie

w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Oddział nie ponosi odpowiedzialności. W ocenie organu rentowego ani Sąd Okręgowy ani Sąd Apelacyjny wydając wyrok nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w wypłacie świadczenia.

Dodatkowo organ rentowy wskazując na przepis art. 118 ustawy

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podkreślił, że

w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności

niezbędnej do wydania decyzji oraz, że organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego (k. 11 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. G. (urodzona w dniu (...)) w dniu 16 października 2012 r. złożyła wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. (k. 1-4 a.r.).

W toku postępowania administracyjnego odwołująca została skierowana na badanie do lekarza orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 02 stycznia 2012 r. ustalił, że badana nie jest osobą niezdolną do pracy. (k. 15 a.r.).

Na skutek wniesionego sprzeciwu sprawa została skierowana do komisji lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 24 stycznia 2013 r. także uznała, że odwołująca jest zdolna do pracy. (k. 25 a.r.)

W oparciu o stanowisko lekarza orzecznika ZUS oraz komisji lekarskiej ZUS, organ rentowy wydał w dniu 16 lutego 2012 r., decyzję znak: (...), którą odmówił odwołującej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy uznając, odwołującą za zdolną do pracy.

W dniu 16 marca 2012 roku organ rentowy wydał kolejną decyzję, znak: (...), którą uchylił decyzję z dnia 16 lutego 2012 r., znak: (...). Powyższą decyzją organ rentowy również odmówił odwołującej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. (k.94 tom I a.r.).

Od niekorzystnej decyzji organu rentowego A. G. złożyła odwołanie inicjując tym samym postępowanie sądowe.

Wyrokiem z dnia 10 stycznia 2014 r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał A. G. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 listopada 2011 r. na trwale.(wyrok z dnia 10 stycznia 2014 r. tom II k. 205 a.s.)

Od powyższego wyroku apelację wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., wnosząc o jego zmianę w całości i oddalenie odwołania. (apelacja z dnia 31 stycznia 2014 r. tom II, k. 217 a.s.)

Wyrokiem z dnia 3 czerwca 2015 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga z dnia 10 stycznia 2014 r. (wyrok z dnia 3 czerwca 2015 r. tom II k. 258 a.s.)

W wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie, decyzją z dnia 31 sierpnia 2015 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przyznał A. G. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy na stałe od dnia 1 listopada 2011 r., tj. od daty określonej w wyroku Sądu. (k. 277 a.r.)

Pismem z dnia 19 października 2015 r. A. G. złożyła w organie rentowym wniosek o wypłatę odsetek od zaległego świadczenia za okres od dnia 1 listopada 2011 r. do dnia 30 września 2015 r. W uzasadnieniu powyższego wniosku odwołująca wskazała, iż gdyby nie błędy w orzeczeniach lekarza orzecznika ZUS oraz komisji lekarskiej ZUS, świadczenie otrzymywałyby w terminie od miesiąca, w którym złożyła wniosek o rentę. (k. 273-275 a.r.).

Decyzją z dnia 30 października 2015 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do wypłaty odsetek. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w wyroku z dnia 3 czerwca 2015 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie nie stwierdził odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za opóźnienie w przyznaniu i wypłaceniu świadczenia emerytalnego. Organ rentowy dodał, iż realizując powyższe orzeczenie, w dniu 31 sierpnia 2015 r. wydał decyzję, mocą której przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności, zaś należność z tego tytułu wypłacił na jego rzecz w dniu 9 września 2015 r. (k. 23 a.r.).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. G. od decyzji organu rentowego jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Kwestią sporną niniejszego postępowania było rozważenie, czy odwołująca ma prawo do odsetek za zwłokę z tytułu wypłaty świadczenia rentowego. Aby prawidłowo rozstrzygnąć zawisły spór, należało ustalić, czy organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie

w wypłacie renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy ustalonej od dnia 16 marca 2012 r. do dnia 9 września 2015 r. w wyroku z dnia 14 lipca 2016 r.

W myśl art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 j. t.) jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 j. t.) organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy

w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Sąd Okręgowy w wyroku z dnia 10 stycznia 2014 r. przyznał odwołującej prawo do przedmiotowego świadczenia na podstawie opinii biegłego neurologa, gdyż jego opinia była jasna, logiczna i wyczerpująca. Istotnym również był fakt, że główne schorzenia ubezpieczonej występowały po stronie neurologicznej, dlatego opinia lekarza z zakresu tej dziedziny badawczej była niezbędna do prawidłowego wyrokowania dotyczącego stanu zdrowia ubezpieczonej. Sąd zważył, iż już w dniu badania przez lekarza orzecznika ZUS, organ rentowy dysponował wystarczającym materiałem dowodowym, aby stwierdzić u odwołującej niezdolność do pracy. Biegły neurolog W. Z. stwierdził, iż u wnioskodawczynie istnieje uszkodzenie funkcji ośrodkowego układu nerwowego w postaci niedowładu piramidowego lewostronnego z niedouczulicą tożstronną najprawdopodobniej pochodzenia naczyniowego. Na powyższe schorzenie nakładają się objawy zespołu bólowego w wyniku zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych w odcinku szyjnym kręgosłupa. Jak wskazał biegły stan neurologiczny stanowi o istotnym upośledzeniu zdolności do pracy i uzasadnia przyznanie częściowej niezdolności do pracy na trwale. Z opinii biegłego neurologa wynika, iż wnioskodawczynie leczona była w Oddziale Neurologicznym od 4 grudnia 2007 r. i w tym czasie stwierdzono objawy niedowładu lewostronnego oraz zmiany naczyniopochodne w rezonansie magnetycznym głowy. W związku z powyższym biegły neurolog uznał, iż za początek częściowej niezdolności do pracy należy przyjąć datę hospitalizacji tj. w dniu 14 grudnia 2007 r. Podkreślić należy, iż zdaniem Sądu podstawą wydania opinii przez biegłego neurologa były dane o chorobie znajdujące się w karcie informacyjnej z dnia 14 grudnia 2007r. wydanej przez (...) Szpital (...) w W. – M. z której wynika, że odwołująca cierpi na niedowład połowiczny lewostronny typu piramidowego o nieustalonej etiologii. Lekarz orzecznik miał dostęp do tego dokumentu, jak również komisja lekarska, gdyż to wynika to z dokumentacji lekarskiej zawartej w aktach rentowych

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego, „wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem, w szczególności, gdy ubezpieczony wykazał wszystkie przesłanki świadczenia, oznacza, że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność, choćby nie można było mu zarzucić

niestaranności w wykładni i zastosowaniu prawa.” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r., sygn. akt I UK 159/04).

Nie ulega żadnym wątpliwości, że dowody pozwalające na ustalenie uprawnień wnioskodawczyni do renty z tytułu niezdolności do pracy, w szczególności dokumentujące stan jej zdrowia, zostały złożone przez ubezpieczoną już na etapie postępowania rentowego. Skoro zatem wnioskodawczyni na etapie postępowania przed organem rentowym złożyła dokumentację, która pozwalała ustalić jej prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, to daje to podstawę do uznania, że organ rentowy odmawiając ubezpieczonej prawa do ww. świadczenia postąpił niezgodnie z prawem. O winie organu rentowego rodzącej odpowiedzialność za nieustalenie prawa do świadczenia (a w zasadzie nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji o przyznaniu świadczenia) można mówić wówczas, gdy w oparciu o dostępne organowi rentowemu dowody (w szczególności zgromadzone w aktach rentowych) można było jednoznacznie rozstrzygnąć o przysługiwaniu zawnioskowanego świadczenia. Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 10 lipca 2013 r. (III AUa 1516/12) i w wyroku z dnia 16 kwietnia 2013 r. (III AUa 1460/12), a także Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 30 października 2013 r. (III AUa 254/13). Wskazać również należy, że w chwili wydania decyzji z dnia 16 marca 2012 roku po stronie skarżącej nie występował obowiązek wykazania żadnych innych dodatkowych okoliczności uzasadniających jej wnioski rentowy, gdyż organ rentowy dysponował kompletnym materiałem (dokumentacja medyczna, badanie skarżącej i wywiad zawodowy) pozwalającym na wydanie decyzji zgodnej z prawem. Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego należy przyjąć, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za niewypłacenie świadczenia rentowego w spornym okresie czasu. Sąd Okręgowy przyznał odwołującej prawo do wypłaty odsetek od dnia wydania decyzji do dnia zapłaty. Z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Mającej na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy w oparciu o treść art. 477 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał A. G. prawo do ustawowych odsetek za okres od dnia 16 marca 2012 r. do dnia zapłaty,

Z tych też względów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu.